

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 81. ANUL XVIII.

Telegrafulu ead de doue ori pe septemana: joi'a si Dumineca. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditura foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate catre expeditura. Pretulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. ear pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

Sabiu, in 11/23 Octobre 1870.

ru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tiori straine pe unu 12 po 1/2 ann. 6 fl. v. a.

Inscratiunile se platescu pentru int'ia ora cu 7. cr. sirulu, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. si pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Dela Congresu.

Siedint'a a VI-a s'a tienutu in 7 Octobre sub presidiulu ordinariu. Dupa autenticarea protocolului se ascerne pre mes'a congresului credentionalele deputatilor Ioanu Bartolomeiu, Dringau, Ioanovicu si Lazaru Ionescu. Acestea se transpunu comisiunei verificatiorie.

Par. protosincelu si vicariu episcopescu M. Romanu face urmatorea propunere:

Proiectu de concludu.

Pentru a se precavea unele dubietati, ce se potu nasce la aplicarea dispusitiunilor statutului organicu bisericescu — congresulu nationalu decreta urmatoarele explicatiuni la unii §§ ai statutului organicu si adeca:

I. La § 4. — Dispusitiunea pentru primirea streinilor in sinulu vre-unei parohie, se referesce numai la streinii, cari fiindu si mai nainte de relig. greco orientala, se muta cu locuint'a dintr'o comunitate parohiale intr'alta; dara nu si la aceia, cari de la alte religii trecu in sinulu bisericeii nostre, — pentru-ca acesti din urma dupa implinirea conditiunilor prescise in lege, se potu primi de locu, fara a se astepta siese septemane dela documentarea trecerei.

II-la § 7. Decisiunile sinodeloru parohiale in agendele enumerate la ac'stu § sub punctele 2. 3. 4. 5. depindu dela apropierea consistoriului eparchiale, care dupa natur'a jurisdictiunei sele e chiamatu a controla si a tieua in evindintia manipulara averiloru parohiale.

III. La § 13. Deca in privint'a individiloru, cari aru fi de a se candida la posturi preotiesci ori scolastice, nu s'aru potea intempla cointelegere

intre protopresviteru si comitetulu parohiale: treb'a se substerpe numai decatu la consistoriu pentru decidere.

IV. La § 16. Recursulu datu in terminulu preserisu contr'a vre-unui decisu alu sinodulu parochialu, deca acela provine dela parte interesata si e insinuata la sinodulu par. impedece esecutarea decisului pana la o deslegare finala din partea consistoriului.

V. La § 21. Inventariulu averiloru parochiali unde se intielegu si cele stensu ale bisericeii, apoi ratiociniulu anulu si proiectulu de bucate, dupa ce voru fi esaminate si aprobate de catra sinodulu parochialu, se substernu consistoriului pentru notificare finala (conf. § 7., §. 23. p. 1. 15).

VI. La § 23 p. 5. Escrierea concursului pentru ocuparea vre-unui postu de parochu, capelanu diaconu, profesoru si invetiatiuru numai atunci are locu: deca respectivulu postu e dechiaratu prin consistoriu de vacante, spre care scopu tote stramutariile, ce se intempla in personalulu preotiescu seu scolasticu prin morte seu si altcum, suntu de a se notificat de locu protopresviterului respective inspectorului scolaru, si de acolo consistoriului.

VII. La § 23 p. 12. Cualificatiunea cantoriloru bisericesci cuprinde in sine portarea buna morale, cetirea fluida si corecta in cartile bisericesci si deprinderea esacta in tipiculu si cantarile rituali.

VIII. La § 33 p. 3. Scaunele protopresbiterali dupa ce au esaminatu alegerile de parochu, capelanu seu diaconu, au a le substerne acele consistoriului pentru dispusitiuni ulterioare, si anume pentru a procura investirea respectivului cu jurisdictiunea spirituale, ce . . . compete.

IX. La § 37. Restimpulu de 14 zile pentru apelatiunile dela scaunulu protopresviterale se computa dela diu'a, in care s'a publicatu partiei apelate sententia scaunulu protopresviterale.

X. La § 55. Membrii alesi ai scaunulu protopresviterale se asternu prin consistoriulu eppulu eparchiale pentru intarire. (cont. § 50 p. 2 anal. § 116).

XI. La § 140. De competint'a consistoriului plenariu se mai tieua a decide cele ce privescu la manipulara interna a afaceriloru consistoriale, precum si intrebările si causele de competentia dubia. —

XII. La § 142. Consistoriulu din Oradea mare e in tote coordinatulu consistoriului din Aradu, si ca atare eserceza jurisdictiunea eparchiale in partile pentru care e constituitu. — Unitatea eparchiale intre aceste doue consistore se sustiene prin eppulu si sinodulu comunu eparchialu.

propusa de dep.

M i r o n u R o m a n u l u.

Babesiu propune ca proiectulu acest'a sa se transpuna comisiunei pentru modificariile regulamentulu si din aceea cauza pentru ca acest'a este gat'a cu operatulu seu si asiá nu are nimicu de lucru. Congresulu se invoiesce cu propunerea acest'a.

Branisce cere dela presidiu ca sa se puna pre mes'a congresului votulu separatu subscrisu de siese membrii si ascernutu sinodulu archidiecesanu in sesiunea trecutu, privitoriu la unele alegeri in consistoriulu archidiecesanu, cari alegeri se afla in contradicere cu statutulu organicu. Presidintele arata ca deca aru fi insarcinatu de catra sinodulu archidiecesanu a ascerne acestu votu, bucurosu o aru face, inse fiindu ca in protocolulu sinodulu archidiecesanu nu se afla nici unu punctu, care sa lu insarcinie pre presidiulu a satisfacere cererei deputatului Branisce, asiá densulu sa si retraga propunerea.

Macelariu este in contr'a modalitatiei observate la pretensiunea ce o face deputatulu Branisce

FOISIORA.

Despre valoarea

si

Intrebuintiarea focuriloru pre campulu de batalia.

O frumoasa traditiune cetimu in „Revista militara.“ Credemu ca facemu placere reproducendu o parte dintr'ens'a care da idea despre modulu intrebuintiarei armelor:

Focuri de voia seu de doue ronduri. — Focurile acestea dedeau aproape trei lovituri pentru fiecare arma si pre minutu, cu arm'a nerigata, si candu formatiunea era pre trei ronduri; o singura lovitura, cu arm'a rigata din acesti din urma timp, din caus'a necesitatiei de a rumpe cartusia, de a o intorce.

Deca ne amu gandit apoi, ca trajectoria armei acest'a este multu mai pucinu intinsa de catu aceea a armei nerigate, si bataia sea drepta inferiora, vomu recunosce ca arm'a acest'a construita mai cu seama pentru necesitatiile resboieloru nostre din Africa, arm'a acest'a putea sa fia o arma mai buna pentru tiratori de catu cea pre care o inlocuia, deca neaperatu li era inferiora ca arma de linia. Nu voiu cautá alta proba de catu pucina intrebuintiare ce au facutu dintr'ens'a soldatii nostri in Italia, preferandu in tote impregiurările baionet'a.

Afara de acest'a, este lesne sa pótá cineva apretia cu aproximatiune perderile probabili ce suferesce o colona plecandu la atacu. Sa suposamu o positiune ocupata de unu batalionu tare de 720 omeni. Colona parcurá aproape 200 metri sub foculu aperarei adica, doue minute de cursa sta sub acestu focu; in timpul acest'a se trageau intr'ens'a celu multu 1500 de focuri, din care 10 la % abia

lovea in carne; cadeau deca celu multu 150 omeni morti seu raniti. Deca acum amu supusa colona acest'a de o fortia egale cu trupele de aperare, 600 de omeni aproape ajungeau la atacu, avendu cu densii superioritatea elanului si cea a excitatiunei; tote sianse e erau pentru densii.

Cu arm'a cea noua, colona de atacu nu pote porni in atacu de catu celu multu la 400 metri, in acelea-si conditiuni de ordine si de conservare; aru fi nevoita deca sa stea patru minute sub foculu aperatoriloru, cari calcu latu pre 6 lovituri de omu si pre minutu celu pucinu, are sa dea 17,280 proiectile. Suposandu si aici ca numai 10 la % suntu eficace, amu gasit ca colona de atacu aru trebui sa perda 1728 omeni, adica ea aru fi distrusa in antiulu minutu.

Ori si cari aru fi ipotesele ce se potu face asupra efectelor materialu seu morali produse de prepararea atacului, n'a-siu potea admite succesulu, pre catu timpu cati-va omeni aru mai putea sta in picioare. Sa nu remana de catu 100; deca ei suntu decisi, in patru minute dau 2400 de focuri, si suntu prin urmare in stare sa respinga ce aru mai remanea din batalionulu care ataca.

Deca deca foculu de voia poseda puterea acest'a teribile candu o trupa este in defensiva, se intielege ca nu pote fi totu astfelu si pentru cea ofensiva. Amu disu mai susu ca dincolo de 400 metri felulu acest'a de focuri n'aru mai avea valore; pre de alta parte este greu de admisu ca o trupa sa pótá ajunge fara cea mai mica perdere la 300 seu 400 metri, sa ia positiune in fat'a altei'a, ca d'acolo se incepa unu focu rapede. De siguru ca a trebuit sa primisca cate-va salve in timpulu inaintarei seu marsiului seu care i-e causatu perdi insemnate inainte de a intra in lupta in momentul atacului, numai dispusitiunea de terenu

exceptionale aru putea ecuilibra siansele intre dens'a i aperare.

Foculu altieriei. — Nu voiu intreprinde examinarea detaliata a focuriloru de artileria, cari aru trebui sa esu din limitele restrinse ce mi-amu trasu. Voiescu sa amintescu numai ca artileri'a se bucura astadi de o mobilitate care are s'o faca mai indrasnetia de catu in trecutu, si ca bataia sa fi permita a se asedia la distantie ce o asigura in contr'a ori-carei surprinze. Calitatiile acestea chiaru au sa-i permita o tactica cu totul diferita de cea intrebuintiata de artileri'a cea vechia.

Nevoita a fi forte circumspecta, totud'a-un'a espusa la iruptiunile cavaleriei, seu chiaru la asalturile infanteriei, artileri'a nerigata nu combatea de catu in defensiva, afara numai deca razemandu-se pre trupe ofensive, pre cari si le sustienea, n'aru fi incecata sa faca se descresca resistentia, contrabatendu artileri'a inamica.

Artileri'a actuale dispune de unu tiru cu obuse, are intre 1600 si 3000 metri este superiorulu tirului cu ghiulele si cu obuse a tunuriloru nerigate intre 500 si 1000 metri. Tirulu seu cu obuse incarcate cu glontie, da pana la 1300 metri unu tiru de mitralia, equivalentu ca acela alu cutieloru cu glontie, trase la 200 metri din obusierele de 15 centimetre, si de 4 ori mai superioru acelui alu tunuriloru de 8 nerigatu la aceea-si distantia. Artileri'a actuale a conservatu tirulu cu mitralia pentru distantiele cele mici, si in curendu are sa se adauge si efectele mitraliatriceloru.

Se pote deca asedia la positiune cu tota sigurantia, afara din bataia puscoi de infanteria; pote deschide focuri asupra acesti'a de o precisiune si de o eficacitate teribile, sa lucreze intr'unu cuventu ca arma defensiva asupra trupeloru, pre candu ar-

presidiului, pentru ca densul e de convingere ca presidiul nu p^ote fi detoriu a aterne votulu separatu alu sinodului archidiecezanu congresului, si asi^u deputatulu Branisce trebui^a sa face o motiune de sine statatori^a.

Branisce cu consideratiune la deslusirea data de presidiu, si retrage propunerea.

Lengeru e de parere, ca sa se stator^esca titlulu la regulamentul celu nou si sa se de^a la tipariu.

M a c e l a r i u nu afla de lipsa statorirea ac^est'a, de ore ce titlulu rem^ane celu vechiu.

A l M o c i o n i observ^undu ca s'a trecut^u pre^u in graba preste cestiunea sulevata de Branisce arata ca insinu^uandu-se la cuventu, au vrutu sa reflecteze la dens'a numai at^ar'a, ca parerea lui M a c e l a r i u, prin carea afirma ca presidiulu nu aru fi datoriu a aterne congresului votulu separatu nu e corecta, dara parerea deslusitori^a, data de presidiu, este corecta.

G. I o a n o v i c i u dice, ca propunerea facuta de B r a n i s c o trebue sa vina la protoco-
lu.

G a i e t a n u e de parere, ca explicarea §-lui 117 din statutulu organice aru pot^e veni sub discussiune, nu inse si alegerea combatuta in votulu separatu.

Comissiunea verificatori^a recomanda spre verificare pre deputatulu Pinciu.

La ordinea dilei e proiectulu urmatori^u :

Proiectu

pentru regularea parochieloru.

Avendu in vedere, ca tote institutiunile n^ostre bisericesci au de scopu binele si fericirea poporulu nostru romanu,

avendu in vedere, ca poporulu nostru numai prin luminarea sea pot^e ajunge, acelu bine si aceea fericire,

avendu in vedere, ca luminarea si cultur'a poporulu nostru, nu se pot^e ajunge de catu ierasi numai prin organe luminate, si ca de asemenea organe vinu a se consider^a in I-a linia preotii nostri, ca urmatoriⁱ acelor'a, caror'a Mantuitorulu lumel' a disu : „mergendu inventiati tote nemuril'e“,

avendu in vedere ca unu preotu luminatu numai atunci se pot^e devota misiunei sale cei grele cu revna si succesu, candu esistint'a, lui din partea bisericeii va fi asigurata prin dotarea corespunde-
to^re a parochiei,

avendu in vedere acestu congresu bis. ca dotarea parochieloru dupa tien^erea § 7, p. 5 din stat. org. alu bisericeii n^ostre, in I-a linia, eade in competint'a sinodeloru eparchiali si numai in a 2 si a 3-a in aceea a sinodeloru parochiali si a congresulu nostru nationalu bisericescu,

Avendu in vedere inse acestu congresu bisericescu, ca precum au sinodele parochiali dreptulu de alegerea parochulu, capelanulu si aceluialtu personalu bis. totu asemenea au si detoriinta a dot^a pre alesii sei bisericesci, d^espre o parte ca densii si mai vertosu preotulu, se pot^a subsiste amesuratu pusetiunei sale, i^era de alta parte si ca se si pot^e implini chiamarea sea cea grea si inalta cu tota acuratet'a, si in fine,

avendu in vedere acestu congresu bis. ca reducerea numerulu preotiloru este unu midilocu eficace la inlesnirea dotatiunei loru din aceste motive comissiunea esmisa pentru regularea si dotarea preotiloru, propune a se decide urmatorele :

1. In viitoriu intr'o comuna bis. nu pot^u f mai multi parochi de catu numai unulu carele este responsabilu pentru tote agendele si detoriintele oficiulu parochialu.

2. De^eca in vre-o comuna bis mai impopulata si latita, interesulu bisericeii aru cere inmultirea personalulu preotiescu, si de^eca atare comuna biseric^esca este in stare a garant^a o dotare corespundietore pentru mai multi preoti, acolo afara de parochulu se mai pot^e aplic^a, dupre imprejur^ari, unu seu mai multu capelanu.

3. De^eca intr'o comuna biseric^esca fara conditiunile mai susu atinse se afla astadi mai multi preoti, acolo are a se face reducere indata ce unu postu vine in vacantia.

4. Atatu dotarea preotiloru, catu si punerea in lucrare a reduceriloru, este afacerea Sinodeloru eparchiale.

5. Pentru ca totu-si regularea si dotarea parochieloru, in viitoriu, se fie in catu se pot^e uniforma in intr^eg'a provincia n^ostra Metropolitana, se recomanda Sinodeloru n^ostre eparchiali a lu^a de cinosura urmatorele :

a) Venitululu anualu alu preotiloru sa se regul^eze dupa anumite clase in tote eparchiele in modu corespundietoriu.

Clasificarea venitulu o voru face sinodele eparchiali dupa imprejur^ari,

b) Reducerea prevediata in p. 3 sa se puna in lucrare astfelu, ca intr'o comuna bis. unde astadi suntu mai multi parochi, acele indata ce devinu vacante sa se impucineze.

c) La bisericele si comunele ce au preste 1500 suflete, si nu suntu forte respandite se pot^e aplica cu dotatiune cuvenita catra parochu inca unulu, la cele unde suntu preste 3000 suff. se pot^e aplic^a inca doi, si in loculu preste 4000 suff pot^u filanga parochu inca 3 preoti; casuri de natura extraordinara remanu incre-

dintiate consideratiunei consistoriiloru concer-
ninte.

d) Consistoriele eparchiali sa compuna pentru fia-care protopresbiteratu, cate o comissiune constatatore din protopresbiterulu cerninte si din cate doi membri mireni, comissiunea ac^est'a va av^e sa merga din comuna in comuna si in contielegere cu sinodulu parochialu alu fia-carei comune bis. a face unu proiectu despre numerulu si dotati'a preotiloru amesuratu impregiur^arilor.

e) Acestu proiectu de dotatiune de impreuna cu tote datele necesarie, si mai vertosu numerulu preotiloru din comun'a respectiva, cu nrulu sufleteloru, cu venitulu tuturor emolumenteloru tienetoria de parochia si cu propunere din partea sea pre langa parere despre clasificarea parochieloru si dotatiunea loru, si preste totu cumu s'aru pot^e melior^a s^ortea unei s'au altei parochii mai slabe, si in fine si cu observ^ariile respectivei comune bisericesci sa se substerna, catu mai curendu sinodeloru eparchiali spre ulterior'a decidere.

f) Sinodele eparchiali facendu din tote unu conspectu generale lu voru substerne apoi de impreuna cu unu proiectu despre tacsele stolare celui mai de apr^epe congresu nationalu bisericescu. In fine pentru acele comune bis. in care nu s'aru pot^e efectui o dotare corespundietore, se recomanda sinodeloru eparchiali castigarea unoru midiloce, si intemeierea unoru fonduri spre ajutorirea preotiloru acelor'a.

Sabiu 5 Octombre 1870.

Proiectulu comissiunei.

H a n n i ' a, cu privire la cestiunea regularei parochieloru aterne congresulu urmatorulu proiectu:

Proiectu pentru organizarea si dotarea preotiloru in prov. metrop. gr. res. rom. din Ungari'a si Transilv.

Partea generale :

I. Numerulu parochieloru este a se reduce si a se aduce la proportiuni corespundietore cerinteloru ratiionali si adeverate ale lipseloru dictate de institutele bisericeii n^ostre ortodoxe si evlaviei credinciosiloru, carea totu-odata sa face possivera o dotatiune mai corespundietore statulu preotiescu.

II. Intr^ega averea bis. miscatore si nemiscatore a bisericeiloru parochiali din intr^eg'a provincia metropolitana, precum : edificiele bis cu apartinentele loru intra si estravilane capitale, fundatiuni, sesiuni parochiali, cari se alla astadi in posesiunea bisericeiloru, respective parochiloru din provinci'a

tileri'a de aperare se va vedea sa nevoita in contr'a principiulu admisu pana acum, contrabata artileri'a atacului, lasandu propriei sele infanterie grigi'a de a se protegⁱa pin focurile sele, deca aru fi atacata de infanteri'a inamica.

Din ceea ce precede, resulta ca ataculu dispune astadi de focurile de artileria si de focurile de tirailorii, i^era aperarea dispune de acelea-si focuri, afara de focurile generali ale infanteriei dupa comanda, pentru distantiele mari, si de voia pentru lupt'a de aperare.

In ordinea ac^est'a de idea, me voiu incerc^a sa schitiesu astfelu cum o intielegu, teori'a rationale a luptei, in presentia armeloru celoru noue.

Teori'a lupteloru.

Sa lu^amu d'o parte si de alt'a o divisiune, si sa presupunemu ca ele facu parte din lini'a de bataia ; vomu avea astfelu intrebuintiarea celoru trei arme in lupta paralela, si cestiunea are sa se presente din punctulu de vedere celu mai generale.

Voiu adopt^a pentru examinarea diverseloru fase ale actiunei, diferitele momente seu periode ale divisiunei.

Anteulu momentu.

Defensiva. Divisiunea a luatu positiunea ce i prescrie ordinea sea de bataia pre unu terenu ore care, si asupr'a carui'a vo^esce sa prim^esca pre inamicu. Brigad'a antei'a desfasurata intr^ega, acopere o creta militara ; urm^andu-i conturul batalionele, suntu dispuse astfelu in catu sa presente pre catu se pot^e flancamente asupr'a totoru puncteloru. Plutonele nesotiu, din fia-care batalionu mergu inainte : fia-care dintr'ensulu desfasura o sectiune in tirailorii, care se asiedia la distantia necesaria dela antei'a linia, pentru a o garant^a de focurile tiraili-

oriloru inamici. Sectiunea cea-ialta, sta grupata si ad^apostita, destulu de apr^epe de tirailorii desfasierati, spre a putea sa-i intar^esca seu sa-i schimbe la timpulu necesariu, si in acela-si timpu sa-i lege cu batalionulu dela care depindu.

Artileri'a se distribue intre centru si aripi, asied^andu-se astfelu in catu se pot^a contrabate indata punctele unde s'aru putea pune artileri'a inamica. Oficiarii se ocupa in tote partile sa apretieze distantiele in tote directiunile, si sa insemneze din ochiu cate-va puncte de cari au sa se serv^esca in apretierea ac^est'a.

Brigad'a a dou'a se formeza inapoi'a celei d'antain, la o departare astfelu in catu sa fia in afara zonei eficace a artileriei opuse, si mai cu seama inaintea seu inapoi'a puncteloru de cadere a ricsieteloru sele. Ea este o bataia pre batalione in glote cu intervale de desfasurare, si dispune alinierea sea astfelu ca sa formeze o a dou'a linia de aperare deca aru cere necesitatea. Sa acopere pre catu va putea mai multu de sinuositatele terenulu.

Batalionulu de venatori da o compania de escorta la fia-care bateria montata a divisiunei, celelalte patru remanu la dispositiunea generalulu de divisiune, ca reserva partiale.

Regimentulu de cavaleria canta unu ad^apostu in urm'a aripiloru liniei a 2^e ; da unu escadronu bateriei calaretie, care sta gat'a a porni asupr'a puncteloru unde actiunea sea pot^e sa fia folositoare in timpulu luptei.

Ofensiva. Divisiunea ese in colona pre terenulu ce a alesu inamiculu ca campu de bataia. Cavaleri'a care mergea in capu, a aflatu unde este inamiculu, si a insciintiatu pre generalu ; ea exploreza rapede terenulu si se intorce spre a se intruni cu regimentulu si sa-si faca raportulu seu.

Artileri'a trecendu inainte cu venatorii sei de excorta, se indrept^eza catra punctele cari i se paru mai favorabili pentru a bate positiunile inamice.

Antei'a brigada se desfasura rapede, si tr^amite inainte tirailorii si rezervele loro ; a dou'a se formeza in colona pre divisiune in glote, intocmai cum amu disu pentru aperare.

Divisiunea merge in ordinea ac^est'a, tirailorii ingrigindu a se ad^aposti catu se pot^e mai multu, explorandu catu se pot^e mai multu fundulu loru.

Cavaleri'a sta sub man'a generalulu de divisiune, si se areta catu se pot^e mai pucinu.

A l u d o i l e a m o m e n t u.

Actiunea se ingagiaza : artileri'a de atacu, dupa o lupta prealabile cu aceea a aperarei isi pune tote silintiele a acoperi de proiectile punctulu catra care au sa tindia tote silintiele atacului, spre a pune liniel'e inamice in imposibilitate de a mai resist^a.

Artileri'a aperarei, lasandu infanteri'a de a se protedia singura de intreprinderi maseloru atacande, prin focurile sele se selesce sa paralizeze foculu artileriei opuse.

Tirailorii atacului i^eu dreptu tienta a se apropi^a catu se pot^e mai multu de positiuni spre a potea trage intr'ensele, si sa fia gat'a sa le ocupe indata ce elu s'aru retrage, acei ai aperarei canta catu se pot^e mai multu a se opune proiecteloru loru, si cata si densii a respinge pre adversarii loru.

Antei'a linia a aperarei resista focuriloru atacului, aliment^eza cu omeni si cu cartusie tirailorii cari se lupta inaintea ei, si dirig^eza salve de focuri asur'a ori-carei trupe ce s'aru apropi^a la 500,800 si chiaru 900 metri.

Antei'a linia a atacului sa subordineza misc^ariloru tirailoriloru, si sustiene si si schimba la timpulu oportunu : sta gat'a a inainta indata ce tira-

metrop. se declara de avere nedisputava si inalienava a bis. parochiali gr-res. si ca parte in-tregitoare inalienava a averii bisericeii eparchiali gr-res. din provinci'a metropolitană.

III. Parochiele se impartu in matere si filie. Acestea seu sunt afiliate la o parochia, matere si compun la o alta un'a parochia seu sunt de sine statatõre. Fia-care parochia matere cu filiale, deve inzestrate cu cas'a si sessiune parochiale (portione canonica) completa de 32 jug. (custa) seu in pamentu dupa calitatea locului, seu in relatu corespondentiu in bani din averea comunale seu dela singuratecii parochieni, pre lãnga competinti'a stolara.

IV. Parochiele filiali de sine statatõre pre lãnga cas'a parochiale se fia prevedute su $\frac{1}{2}$ sessiune, ad. 16 jug., afara de competinti'a stolara.

Parte speciale.

I. Fia-care comuna bis. pãna la 1500 suflete constitue seu un'a parochia cu unu seu mai mult parochi seu dupa positionea locului mai multe parochii de sine statatõre. Parochiele se prevedu cu unu parochu; dela 1500—3000, cu doi; pãna la 5000 suflete, cu trei; pãna la 8 mii cu paruti pãna la 10 mii cu ciaci pnochi, toti dotati dupall.

II. Conunia bis. pãna la 100 suflete, deca nu suntu in stare a corespunde detoritiei sub IV indigitatu, se afliãza parochiei matere mai de aprõpe, iãra corespondindu aceleia se declara de sine statatõre, si se prevedu cu unu preotu sub nume de administratoru.

III. Institutulu capelaneloru este incompativeru cu institutiunele bisericeii nõstre.

IV. Parochiele dispusetionali sub I, vinu a se reduce asiã, ca devenindu acele vacante sa nu se mai reintregãca.

V. Din sessiunile parochiali, devenite in modulu acest'a vacante cu $\frac{1}{2}$ sessiuni sa se imbunetãtesca subsistenti'a parochului, respective parochiloru sistemisati, iãra ceea-lãta $\frac{1}{2}$ cu casa parochiale sa se folosãca spre formarea unui fondu parochialu bisericescu.

VI. Datori'a, resp. esoperarea sessiuniloru parochiali de la locurile competenti si reducerea parochiloru, amesuratu principieloru aici statorite este afacerea sinõdeloru, iãr casurile si imprejurãrile straordinari remãnu lasate consideratiunei consistorielor eparchiali. Celelalte din proiectulu comisiunei, si adeca consistoriele eparchiali se compun pentru fia-care protopopiatu etc.

6/18 Nctembre 1870.

Hanni'a.

Borlea vorbindu mai pre largu despre obiectele cele mai importante cu cari aru avea congre-

sulu sa se ocupe in prim'a linia, dintre cari regularea parochiloru, imbunetãrea stãrei materiali a clerului si regularea afaceriloru scolari, desfasurã greutãtea resolverei cestiunei privitoare la regularea parochiloru. Din care cauza densulu afla de necesse amenarea deslãgãrei si studiarea cestiunei mai cu temeiu. Propune dara amenarea.

Babesiu in o espusetiune mai pre larga si descoperã convingerea ca cestiunea regulãrei parochiloru e ventilata prin publicisti'a nõstra nationalã, si desbatuta prin urmare si matura de a se aduce conciusu asupra-i. Deci densulu respinge propunerea lui Borlea si cere intrarea in desbatere.

Macelarã e de parere ca amenarea sa fia numai pãna in dũa urmatõria pentru ca in conferinti'a de sãra sa se mai consulte membrii congresului asup'a cestiunei.

Al. Mocioni cere a se decide mai anteiu, deca se primesce propunerea lui Borlea.

Pope'a revine asup'a importantiei cestiunelor atinse de Borlea si e de convingere, ca resolvarea cestiunei pusa pre tapetu nu trebuie grabita pentru ca taia adencu in viitoriulu bisericeii si natiunei romãne. Este dar' pentru amenare, inse nu pentru o amenare indelungata.

G. Ioanovicu parlãnesco parereã lui Babesiu.

Propunerea lui Borlea se pune la votu si cade.

Presidinte le da deslus'ri, ca congresulu este chiamatu in prim'a linia a luã cestiunea la pertractare. Atrage atentiunea congresului asup'a celorlalte discuse de presedinte si cu alte ocaziuni cu privire la obiectulu din cestiune.

Babesiu luãndu cuventulu supune unei critice proiectulu comisiunei si proiectulu lui Hanni'a facendu o paralela intre amendõne, rezultatulu criticeii este primirea proiectului comisiunei din parte-si si respingerea celui alu lui Hanni'a.

Besanu e pentru proiectulu comisiunei.

Branu de Lemeny cere intrarea in desbaterea speciale.

Georgiu Pop'a e pentru proiectulu lui Hanni'a.

Georgiu Ioanovicu observa ca nu s'a trecut formalu inca in desbaterea specialã si asiã nu scie deca desbaterea e generale seu specialã.

Macelarã e pentru proiectulu comisiunei in combinatiune cu alu lui Hanni'a.

Hanni'a ca propunetõriu avendu cuventulu din urma, si recomanda inca odata proiectulu seu.

Inchicindu-se desbaterea generalã, congresulu trece la cea specialã. Punctulu 1 se primesce ca

unu proiectu, punctulu 2 si 3 dau ansa la o desbatere indelungata, careã se continua in siediãtia urmatõria.

Din siediãtia a VII tenuta in 8 Octombree spunemu de o camdata se verifica cu dep. Fauru si apoi sa continuã desbaterea specialã a proiectului pentru regularea parochiloru. Precum vedemu din siediãtia precedentã discussiunea cea mai indelungatã s'a invertitu in giurulu §§, 2 si 3 ai proiectului. Acesti'a au datu ansa la ivirea unui numeru mare de pareri, in cãtu in locu de douã propuneri, a comisiunei si a lui Hanni'a se ivira mai atãtea, cãti deputati luara cuventulu ca sa vorbãca la densele. Fõrte buna fũ dupa judecãta nõstra observãrea dep. Fauru carele arãta ca cum e cestiunea pusa e o reforma, careã de si i place, dupa ce audã scrupãlii barbatiloru bisericesci vede ca cestiunea e abatuta dela terenulu pre care trebuie sa fia. Asemenea si alte pareri precum a lui Branu de Lemeny carele dõresce ca cestiunea sa se restringa numai la reducere, iãra ce nu trebuie redusu (adeca parochii) se remana cãceã ce au fostu si pãna aci.

In siediãtia a VIII tenuta in 9 Oct. Hanni'a interpelãza deca dep. Mediasului Pop'a absentãza cu scirea presidiului. La ce i se raspunde ca nu cu scirea presidiului.

Se verifica dep. Bartolomeiu, si absentii: Hodosiu, Buzdugu, Eugeniu Mocioni, Popu Desseanu, Sig Popovicu si Brancovicu. Hodosiu, Buzdugu si Brancovicu ceru concediu, si li se da.

Vasilieviciu aterne unu proiectu pentru edarea unei foi oficiõse bisericesci, careã sa aparã la Metropolia. In privinti'a acest'a se alege o comisiune. Se mai alege o comisiune pentru fipsarea unor principie ce se voru observã la alegerea consistõriului Metropolitanu. In fine trece congresulu la ordinea dilei (fundatiunea gozduiana.) De aci impartasim acum, ca averea activa a fundatiunei face 443,406 fl. si passiva 131,546 fl.

In siediãtia a IX tenuta in 10 Oct. se continua desbaterea asup'a fundatiunei Gozduiane si se termina. Dupa acest'a se pune raportulu comisiunei petitiunãrie la ordinea dilei. Obiectulu celu mai interesantu este petitiunea comunelor bis. din cetatea Brasiovlui dela St. Treime si din suburbiulu Schei dela St. Nicolae, careã se resolve in intielesulu legamentului comunelor facutu la 1852.

Considerãndu, ca atãtu estinderea teritorialã cãtu si numerulu sufleteloru in protopresviteratele dieceselor metropoliei nõstre nu este asemenea, prin urmare nici administratiunea protopresviteratoru nu põte fi pretutindenea asemenea promptã, grabnicã si corespondãtoare statutului organic,

iliorii aru petrunde in positionile neamice si a se pune intr'ensele in defensiva: deãra este neapãratu pentru securitatea sea sa pastreze totu'dã un'a ordinea desfasurata, sa nu inainteze de cãtu adãpostita, precautiuni fãra de cari aru deveni o pradã usiõra atãtu pentru artileria si cãtu si pentru infanteri'a aperãri. Trebuie sa se petrunda de acãsta idee, ca ori-cãtu terenu aru cãstigã inainte este bine cãstigatu, si ca reintõrcerile ofensive ale colõneloru inamice, n'aru putea sai facã sa retrogradeze.

Alu treilea momentu.

Aperarea n'au potutu resistã focuriloru combinate a artileriei si tirailioriloru atacului; s'a retrasu in urm'a liniei seãe a 2º, care devine acamã intãiu. Tirailiorii atacului, dupa o luare in posesiune prealabile, au fostu adjunsi de intãia loru linia; lini'a a dõua a urmatu miscarea, si a luat u nouã positionea la o buna distantia. Positionea este luata, trebuie acum s'o mantina dupa regulele defensivei, seu sa se intreprindã o nouã ofensiune asup'a liniei a dõua inamice.

Dara actiunea artileriei, tentativele tirailioriloru n'au sdruncinatu tari'a aperiatoriloru, positionea este totu ocupata. Indrasnescu sa afirmu ca a se trãmte colõne de atacu, n'aru mai fi unu midilocu decisivu, si ca acãsta n'aru servi la altu de cãtu se adãuge gratuitamente la desordinea si perderile dejã facute. Trebuie lasata lini'a a dõua sa incerce unu atacu, seu sa sustiena retrãgãrea si sa deã la casu de trebuintã o lectiune unui inamicu ce s'aru pune in positionea sa fia urmaritu.

Cãtu despre actiunea cavaleriei, cã isbire in contr'a unei trupe care resista, este o cestiune judecãta mai dinainte. Cavaleri'a se pare a nu trebui sa facã altu decãtu sa urmarãca trupe batãte sa facã demonstratiuni mari pre flancurile seu in-

poia armatei inamice, iã põte inca grãtiã armei celei nõue cu care este astadi inarmata, sa jõce rolulu unei infanterii volante trecãndu inaintea inamicului la veri-unu defileu, unu podu, o gara, se-lu tãna sub foculu unei pãrti din õmenii sei, combãtãndu pre josu pãna la sosirea batalioneloru de sustinere.

Remãne bine intielesu ca detãiturile desvalite aici, nu escludu in nimicu principiele cele mari ale tacticei generale. Atacurile false, miscarile de intõrcere mai cu sãma ni se paru mai multu de cãtu ori cãndu utile. Se põte in adevaru, cã o trupa isbita in facia cu focuri omortõre, se iã de multe ori aperatiunea inofensiva a unei trupe inamice la flanculu seu, dreptu pretextu la sfersitul unei resistãntie devenita ostentõre.

IV.

In resomatu initiativ'a actiunii, p'ripetiele luptei apartienu eksklusivemente artileriei si tirailoriloru. Rolulu lineiloru este cu totul u expectativu; subordonate succesorulu si reverselor tirailioriloru loru, posessiunea efectivã a punctului asup'a cãrei s'aru putea tienã cu totu foculu inamicului.

Cavaleri'a nu concura la luptã; arma cu totulu ausiliara de acum inainte, ea presideãza la preliminarile bataiei; spre a nu se mai aretã de cãtu cãndu afacerea este decisa, cã se asigure in tõta intinderea loru consecuentiele unei victorie.

Din punctulu de vedere luat u aci, o bataia nu este numai intãlnirea intemplantõre seu brutale a maselelu asverlite unele in contr'a altõra, prin õre-cari vointie dirigente. Actiunea cresce si se ridica, in acelasu timpu cã sa sub-imparte notiunea totului, initiativ'a mijlocelor sentimentulu responsabilitãtiei, pãna la cele mai mici individualitati. Inteligenti'a, sãngele rege, ochiulu nu numai a siefiloru, deã si chiaru a celoru din urma soldati, au

o parte predominantã in rezultate. Trebuie sa ne felicitãmu susu si tare, ca ras'a nõstra francesã posiede mai multu de cãtu ori-care alt'a clanulu, amorulu-propriu, inteligenti'a individuale a luptei care caracterisa pre tirailiorulu perfectu.

Dãra increderea acãsta patrioticã, si chiaru legitima credu, n'aru putea impedeãca multe cestiuni de a se pune prin sinele, cã corolare obligate a opiniiloru ce emiseiu.

Nu este nimicu de modificatu in modulu instructiunei date trupelor nõstre in tempu de pace?

Nu este nimicu de facutu in privinti'a tienutelor de campania, saculu loru, amendõna atãtu de nefavorabile agilittãtiei si supletiei necesãrie tirailioriloru.

N'aru fi õre bine sa esaminãmu deca cum s'a dũsu de mai multe ori, calitatea õmeniloru n'aru fi preferabile cantittãtiei loru, si deca n'aru fi mai avantajos u se aiba in cadrele seãe multi soldati adevãrati, si mai pucina amputura; intr'unu cuventu, deca companiei compuse din 100 õmeni bine dresati, n'aru face mai multu sub mãn'a Capitãnului loru, de cãtu bande de 200 de recruti, greu de manuitu, indata ce s'aru respandã in tirailiorii.

Nu voi abordã cestiunile acestea a cãroru studiu seriosu aru cere o lucrare indelungata, si me temu sa nu me fi intinsu prea multu asup'a unui faptu, care amu vediãtu totu'dõnã cu mirare cum nu se impune de sinisi tutororu spiritelorã in presentãia armelor celoru nõue.

Neputinti'a isbirei, si suprematiunea focului.

(Le Spectateur Militaire).

R. T.

considerându, ca ngendele oficióse ale protopresviteriloru in întrég'a nóstră metropolia suntu asemenea, totu-si dotarea lorú chiaru in un'a si aceea-si diecesa este fórté diferitóre,

considerându, ca in congresulu presinte s'au si luatú mesurile possibile pentru regularea parochiiloru si imbunatatirea stárei materiale a preotiloru fára de a fi fostu cu privire si la protopresviteri, cari atátu dupa chiamare cátu si dupa oficiulu lorú in orgánismulu bisericeii nóstre imbraca unu postu mai inaltu decâtu parochiij, —

Dreptu aceea 'mi iau libertate a propune urmatoriulu proiectu de conclusu :

1. Congresulu natiunálu bisericescu constata necesitatea intelitóre pentru de a se arondá in tóte diecesele teritoriulu protopresviteratorulu dupa numerulu proportionatu alu sufletelorú si dupa referintiele teritoriale, mai departe a se regulá si asigurá dotare corespunditóre, încátu se póte egala, pentru toti protopresviterii din un'a si aceea-si diecesa ;

2. Sinódele eparchiale suntu avisate a face câte unu proiectu detaiatu in acést'a privintia, proiectulu apoi alu subscrerne celui mai de aprópe congresu natiunálu spre ulterior'a dispunere.

S a b i i u 22/10 Octombre 1870.

Mich. B e s a n u
Deputatu mirénu din cerculu
Chiseteului.

Cronic'a resbelului.

Fóia prussiana „Staatsanzeiger“ ne face urmátórele impartesiri oficiale despre intemprárele ultime naintea Metzului.

Dela prim'a Septembru a domniú in decursu de trei septemáni linisce absoluta intre asediati si asediatorii. Decú incóci intrerupse inamiculu liniscea si navalira de repetite ori contr'a ai nostrii, prin cari nevaliri inse nu avea altu ceva de cugetu decâtu a-si procurá faragiu din satele de prin pregiuru. Inimiculu lipsesce fenulu si paele pentru cá, i lipsesce inse si sarea. Lipsesca de sare cauzeza scorbutu si contr'a acestui morbu suntu piroiciele unu mediu bunu. Tóte aceste le cautau francesii in satele, care erau ocupate de avantgardesle nóstre. Inamiculu naintéza in masse concentrate in contr'a acestor'a, cari la casuri de aceste au instructiunea espresa a se retráge in positionile fortificate. Se incinge apoi o incaerare, mai multu séu mai pucinu veheménta, unoru sate se da focu. Succede inimiculu a-si ajunge scopulu, atunci se retráge, scutitu fiindu de vre-o urmarire din partea trupelorú germáne prin foculu tunurilorú din forturi, cátra séra suntu cam da obsce positionile avantgardelorú téra-si in mánele nóstre. De caracterulu acestor'a au fostu si incaerarea din 22 si 23 Septembru la Peltre si in 27 la Mercy-le-Haut. In ambe dílele au fostu atacurile aceste indreptate contr'a corpulu alu 7-lea (condusu de Goeben) si contr'a corpulu primu (de Manteuffel), afer'a dela Peltre au fostu mai neinsemnata; cea din 27 contr'a corpulu 7 si 1, avú unu caracteru seriosu, cáci indata dupa ataculu contr'a corpulu 7 si 1 urmara atacuri contr'a trupelorú corpulu 10 pe partea sténga a Mosulei la Maxe.

Perderile nóstre in dílele aceste au fostu insemnate : 1 oficieru, 30 soldati morti, 9 oficieri si 65 sold. raniti, 157 nu se scie de ei. Perderile inimiculu suntu inse mai mari.

Din Treiscaune.

Onorata Redactiune ! In legatura cu promisiunea mea facuta in nrii 73 alu „Telegrafulu Romanu“ in caus'a scólei natiunale de aici fondulu scolasticu in urm'a listei mie revenite se urca la sum'a considerabila de 112 fl. 40 xr. v. a. — la care, spre onóre sa le fia disu, au participatu si 2 románi de confessiunea gr. cat. cu câte 10 fl. v. a., si anume d. Georgiu M o r a r i u si Andreiu M o r a r i u despre care ve incunosciintiezú spre orientare a acelu Onoratu publicu, cátra carem'amu fostu adresatu cu acea umilita rugare, se grabésca cu denariulu seu a ajntorá acést'a scóla, carea fára ajutoriulu natiunei sele nu se póte infintia, nu póte subsiste. Acum'a repetiescu rugarea mea, pentru ca „Hanibal ante portas“, si totu minutulu perdutu e periculu, de unu deceniu perdutu in viétia natiunala ! — Adeca adi au cercetatú inspectorulu scolariu alu regimulu prim'a data scoluli'a nóstră,

care intru adeveru nu corespunde intru tóte legei scolastice, si aflându-o in stare deplorabila au dechiaratu, ca o atare scóla nu póte suferi si este sítitu a o inch de despre care mai tárdiu ne va impartesi decisiunea. Firesce Inspectorulu s'au silitu din tóte puterile a capacítá pre preotulu nostru zelosu, cá se-si dea invoial'a la facerea scólei comunale si la inchiderea scolutiei nóstre confesionale, dara Inspectorulu si-au aflatu omulu, cáci preotulu i-au respinsu capacítarea prin urmare si invoial'a antinationala ! — Totuodata preotulu au cerutu unu restimpu de unu anu, pána se póte infintia scóla cea nóna corespunditóre legei, adeca pána atunci'a sa nu ne conturbe cu inchiderea scólei, inzadaru fú tóta rugarea; noi insa care scimu pretioz autonomi'a bisericeii nóstre nu vomu suferi inchiderea scolutiei nóstre din partea altor'a, nici amesteculu lorú in treburile nóstre bisericesci. Cá se potemu inse reusi cu planulu nostru, ne rugámu in degraba de toti Mecenatii nostrii, in specie de Meritulú congresu acumu in Sabiiu activu de a spriginí cátu mai ingraba acést'a scóla eminentu natiunala si pentru Romániu din Treiscaune multu promitiátóre. Ajutati cu totii, si inca de graba. Mai bine se damu denariulu nostru pentru scoli natiunale, decâtu pentru unu teatru, carele numai la 40 de ani se potu infintia, pána atunci'a insa avemu lipsa de cultur'a poporulu nostru in limb'a natiunala, care cultura fára scóla natiunala in tóta comun'a infintiatá nu se póte ajunge. — Sepsisántgeorgiu in 6/18 Octombre 1870.

x + y.

B r a s i o v u 18 Oct. 1870.

† Ieri invescuti in doliulu inimei petrecurámu la cas'a eternitatei pre solidulu barbatu si vechiulu profesorulu alu gimnasiulu nostru románescu de aici

Vasiliu Orolanu,

membru alu comitetulu parochialu dela St. Nicolae, alu sinodulu protopopescu, alu consiliulu scolasticu districtuale, alu deputatiunei scolare la gimnasiulu romanescu, precum si reprezentantu alu districtulu, care dupa unu morbu indelungatu impartesitu cu santele taine -si terminá viétia cea esemplaria si activa in 3/15 Octombre la 3 óre de diminetia, in alu 48-lea anu alu vietiei si 12-lea alu casatoriei, aruncându in doliu de jale pre aduncu intristat'a sea socia Elis'a nasc. Katonai, pre nemangaiat'a sea muma Elen'a, frate Stefanu si sor'a Cornea pre colegiulu profesorulu, in care erá unulu din cei mai solidi membri si cu deosebire pre tinerimea scolastica, intru a cáru luminare dupa principiale cele mai solide pedagogice si-a sacrificatu 25 ani si activitatei sale cá profesorulu gimnasiale de aici, implindu de tristeti'a adánca pre toti amicii si cunoscutii sei de aprópe si din departare.

Unu convoiu din cele mai numerósa si mai alese, intre o pompa funebrala démna de viétia cea esemplaria, de caracterulu celu solidu si feritu de patimile perfidiei omenesci, purtatu de corpulu profesorulu pána la mormentu, precesu de junimea, gimnasiale cu flamurile invescute in doliu si incunguratu cu emblem'a activitátei sale, pentru a latí lumin'a de unu siru lungu de juni scolastici cu tortie dede rapausatulu onórea cea de pre urma. In bisericea Si. Nicolae dupa cele divine i s'au celebratu faptele si virtutile prin oratiuni funebrale, un'a din catredra tienuta de d. prot. prim. Iosifu B a r a e u, in care ei descrie cu penelele cele mai adeverate viétia lui cea solida si ferita de ori-ce patima siereata, cu seriozitate si sinceritate propria numai caracterelorú celoru tari. Cu alta cuventare doliósa si pipaita se predicá viétia si activitatea repausatulu si din partea colegiulu profesorulu prin d. prof. Stefanu Iosifu, la ale cáru cuvinte imbracate in doliu se asociá simtiulu tristetiei a intregu publiculu si a corpurilorú profesorale, care ei dederu onórea cea mai de pre urma, si prin elu cá organu ultimulu si dorerosulu adio ! Pre tiemulu mormentulu junimea gimnasiale prin unu octavanu bravu inca si dede espresiunea cea mai doliósa si mai recunoscatória de binefacerea ce li o lasá de ereditate prin latirea luminei si darea consiliilorú parintesci, cu cari o imbratiosia totudeun'a fára a o intemprá vre-odata cu respingere indolenta. Odihnesce in pace amice alu virtutilorú, si alu luminei cu corpulu in momentu, ca-ce sufletulu teu celu sinceru si neprefacutu va planá indelungu preste invetiaceii tei ! Fia ti memoria eterna si sementi'a ce o aruncai in peptulu tinerimeii cátu de fructifera ! Moliter ossa cubent ! —

„G. Tr.“

ad Nr. 299—1870.

Concursu.*)

Unu ajutoriu de 50 fl. v. a. destinatú pentru unu sodalu de meseria, din lips'a de concurenti, aflându-se inca vacante, pentru conferirea aceluia, conformu conclusulu adusu in siedintia de astadi a comitetulu Asociatiunei transilvane, se publica prin acést'a, concursu cu terminulu pána in 1 Decembre en. 1870.

Concurentii la numitulu ajutoriu au a-si asterne la acestu comitetu, pána la terminulu susu — indigitatu concursele respective, proviedute cu atestatu, de botezu, cum si cu atestatu demnu de credintia, despre invetiarea respectivei meserie, asiá, cátu se o póta purtá de sine.

Din siedintia extraordinaria a comitetulu Asociatiunei transilvane tienuta la

Sabiiu in 14 Octombre 1870.

Concursu.

Devenindu statiunea invetiatorésca in comun'a bisericesca gr. or. Lancremu, Protopresviteratulu S. Sabesiu vacanta, se escrie concursu pána in 20 Oct. 1870 st. v.

Léfa impreunata cu acést'a statiune este 120 fl. v. a. pre semestrulu de 8 luni, cari in luni decursive se scotu din alodiulu comunulu. —

Doritorii de a ocupá acestu postu au a asterne suplicie lorú pána la terminulu amintitu comitetulu parochialu din Lancremu, in cari au tutu odata a dovedí: ca suntu de religiunea gr. or. ca suntu pedagogi séu teologi absoluti.

Lancremu in 6 Octombre 1870.

In numele comitetulu

Ioanu Lasiu

(84—2)

Parochu presiedinte.

Concursu

Devenindu vacanta statiunea invetiatorésca din Topliti'a romána se escrie prin acést'a concursu :

Emolumentele impreunate cu acést'a statiune suntu — 1, in bani 300 fl. v. a., — 2, cuartiru gratuitu si lemne cáte are invetiatoriulu lipsa; — un'a gradinutia pentru legumi.

Doritorii de a ocupá acestu postu au a documentá, ca : au absolvitu teologi'a séu celu pucinu pedagogi'a intr'unu institutu publicu gr-or., ca suntu de relegea gr-or. si ca au avutu o purtare morale buna. Concursule suntu a se tramite pána in 15 Octombre a. c. la subscrisulu inspectoratu scolaru.

Inspectoratulu scol. distr. gr-or. alu Turdei superióre.

I d i c e l u in 28 Septembru 1870,

Iosifu Brancovanu.

82—2

Prot. si inspectoru distr. scol.

Concursu.

Pentru ocuparea postulu de notariu in Avrigu, devenitu vacantu, cu carele este impreunatu unu salariu de 420 fl. v. a. se escrie concursu pana la 22 octobre a. c. st. n. Concurentii suntu provocati sa si astérna supliciele lorú deplinu instruite la inspectoratulu cercualu.

Sabiiu 3 Octobre 1870.

Inspectoratulu cercualu.

Concursu

In protopresviteratulu gr. or. alu Ioagiului I. suntu de a sa ocupa urmátórele statiuni invetiatoresci :

1. Barsau, cu salariu de 100 fl. v. a.
10. mesuri de gr. u, — 10 mesuri de cucuruзу, cortelu cu gradina de legumi si lemne.
- 2 Magura cu salariu de 120. fl. v. a. cortelu cu gradina de legumi si lemne.
3. D e a l u m a r e cu salariu de 80. v. a. cortelu si lemne
4. V a l e s i ó r a cu salariu de 100 fl. v. a. cortelu si lemne.

Concurentii au de a si ascerne petitiunile subscrisulu inspectoratu scolariu pana la 20-lea Octobre a. c. instruate cu urmátórele documente :

a, ca suntu romani de religiunea gr. or.

b, ca au absolvitu cursulu pedagogicu séu clericalu.

Hondolu in 28-a Sept. 1870.

Inspectoratulu scolariu districtualu gr. or. alu Ioagiului I.

80—2

Concursu.

Pentru ocuparea vacantei parochii a Darlosului comitatulu Cetátei de bála Protopopiatulu Tarnavei de Susu, cu care suntu impreunate, urmátórele emolumente.

15. jugere de pamantu.

100. feldere de cucurudiu.

Venitulu stolariu precum este in Protopopiatu, dela tóta gazda una dí de lucru cu palma, — doritorii de a ocupá aciasta parochie suntu avisati de asi trimite recursule sale pána in 14 Octohre. a. c. la sc: Protopopescu alu Tarnavei da sus in Alm'a.

Darlosu in 25/10 1870.

(79—3)

Comitetulu parochialu a Darlosului.

*) Celealalte diuarie románe inca suntu rogata a reproduce in colónele sale, acestu concursu.